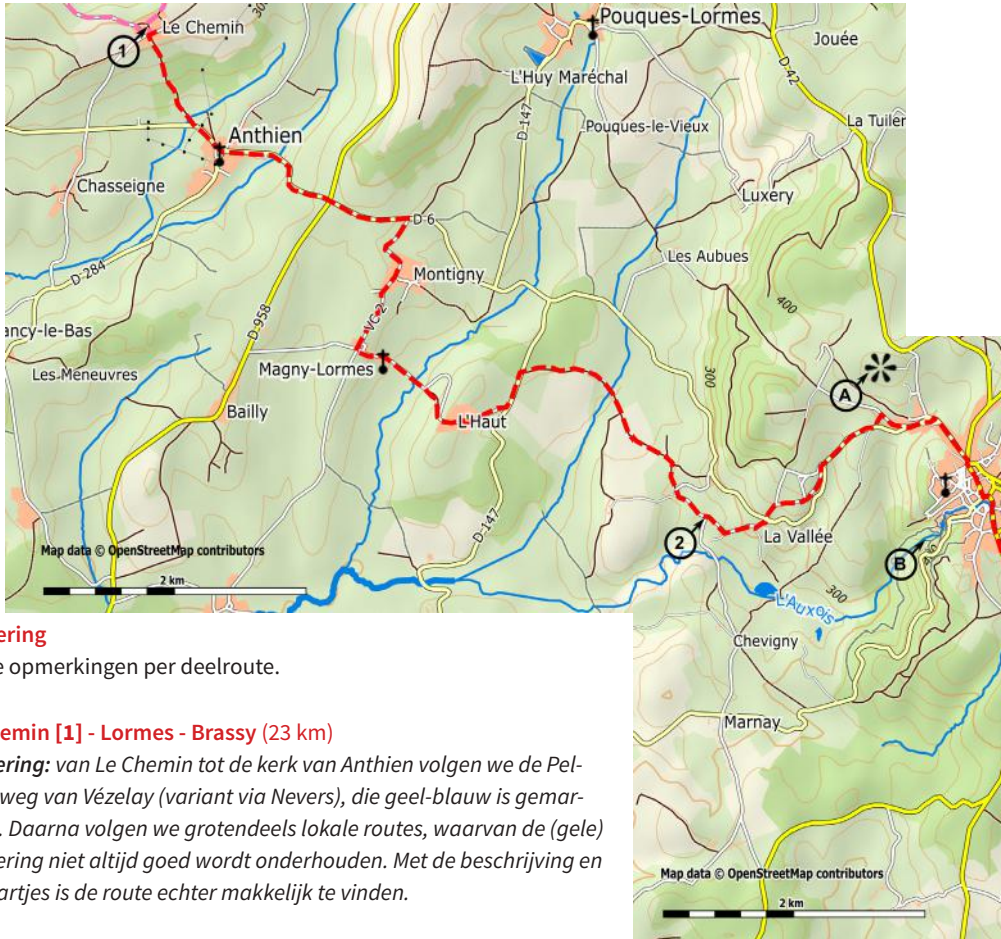


Tour de Vézelay - OOST - 73 km

Vanaf het gehucht Le Chemin (gemeente Anthien) kun je de heuvels van de Morvan goed zien liggen. Dat is het volgende doel. Om te beginnen gaat de route naar Lormes, dat al een stuk hoger ligt. Vanaf daar loop je door het landschap dat zo typerend is voor de Morvan: bossen, meren, kleinschalige weiden en akkers, omzoomd door hagen, boomsingels en stenen muurtjes.

Halverwege Brassy en Chastellux komt de route weer bij de Cure, om die – soms op ruime afstand, soms heel dichtbij – stroomafwaarts te volgen, naar de camping van Saint-Père.



Markering

Zie de opmerkingen per deelroute.

Le Chemin [1] - Lormes - Brassy (23 km)

Markering: van Le Chemin tot de kerk van Anthien volgen we de Pelgrimsweg van Vézelay (variant via Nevers), die geel-blauw is gemarkeerd. Daarna volgen we grotendeels lokale routes, waarvan de (gele) markering niet altijd goed wordt onderhouden. Met de beschrijving en de kaartjes is de route echter makkelijk te vinden.

Bij het wegwkruis van Le Chemin: daal af via het met gras begroeide kerkpad, dat uitkomt op de D6. Volg deze naar links, naar de kerk van **Anthien**. Passeer de kerk aan de linkerkant en blijf de D6 volgen, richting Lormes. (De Pelgrimsweg van Vézelay gaat bij de kerk rechtsaf.)

Op de kruising met de D958: ga rechtdoor verder en volg nog steeds de D6 richting Lormes, die eerst nog stijgt, dan daalt. Eerste zijweg rechts (de VC2): volg deze naar Montigny.

Markering: volg vanaf hier de gele markering van een lokale route, tot vlak voor La Vallée.

In **Montigny**: ga rechtdoor, naar Magny-Lormes.

In **Magny-Lormes** (0,6 km na Montigny), op de kruising bij de 'Mairie': ga linksaf, naar beneden. Net voorbij het beekje: verlaat het asfalt naar rechts en loop omhoog via een onverhard weggetje. Bijna boven: je komt weer op het asfalt. Ga rechtsaf, naar het gehucht l'Haut.

Loop door **l'Haut** en daal naar rechts af, naar de D147. Volg deze naar links, stijgend, tot een bosrand (rechts). Ga daar rechtsaf, een onverhard afdalend weggetje in, eerst langs de bosrand (links), dan door weilanden. Op het laagste punt is een stroompje. Steek dit over en loop omhoog, tot je uitkomt op een asfaltweg bij een paar huizen. Ga rechtsaf.

Markering: je verlaat hier de geel gemarkeerde, lokale route, die linksaf gaat.

Kort daarna, op een T-splitsing (links een put): ga linksaf. Blijf deze weg volgen. Negeer de zijweg tegenover een gîte [2]. Volg de weg omhoog, naar het dorpje **La Vallée**. Ga bij het eerste verkeersbord (voorrang, 'stop' 20 m) linksaf, steil omhoog, naar de D6. Steek rechtdoor over (pas op!), vervolg de weg die steeds stijgt en negeer twee wegen van links. Kort nadat de weg begint te dalen, kom je opnieuw op de D6. Volg deze naar links, tot 50 m vóór het bord bebouwde kom **Lormes**.

Verlaat de D6 en ga, schuin links, een onverhard weggetje in, omhoog. Iets verderop: aankomst op een asfaltweg (Route de Richateau). Volg deze naar rechts, opnieuw naar de D6. Volg die naar links.



Lormes. Lormes ligt op de rand van de Morvan, een middelgebergte van graniet. De vallei van de Yonne, onder meer gekenmerkt door zandsteen, ligt nu achter ons. Je kunt deze overgang extra ervaren door een 'beklimming' van de Mont Justice (470 m) [A] en/of een afdaling in de Gorges de Narvau [B].

[A] Mont Justice (heen én terug : 1,5 km, hoogteverschil : 65 m): volg de D6 nog zo'n 90 m, tot de eerste zijweg links. Volg vanaf die hoek de (drie) bordjes 'La Justice' naar het uitzichtpunt. Op de terugweg, bij de genoemde hoek: volg de D6 naar links. Na zo'n 90 m komt ook de hoofdroute op de D6.

Iets verderop: ga een weggetje schuin rechts in, dat eerst daalt, dan stijgt, tot je weer op de D6 komt. Volg die naar rechts en blijf deze volgen, omhoog, tot een stopbord, naast het Office de Tourisme (tegenover het hotel-restaurant Perreau). Ga hier rechtsaf, dan rechtdoor. Vervolg daarna via de Rue Paul Barreau.

[B] Gorges de Narvau (heen én terug naar de waterval : 1,5 km, hoogteverschil : 50 m): ga aan het einde van de Rue Paul Barreau rechtsaf (Route de Narvau, bordje 'Quartier des Moulins'). Na ruim 100 m: volg een zelfde bordje naar rechts (Rue des Moulins, doodlopend). Hier draaiden vroeger zeven molens, aangedreven door het riviertje de Auxois.

Aan het einde van de weg : ga rechts een paadje in (bordje 'Gorges de Narvau'). Op een T-splitsing bij het bordje 'Quartier des moulins' (terugwijzend): ga linksaf, dalend. Op de volgende splitsing, met drie gele bordjes: ga linksaf naar de 'cascade' (waterval) of bekijk die aan het einde van de 'Tour des Gorges' (ca 1 km). Terug via dezelfde weg.

Aan het eind van de Rue Paul Barreau: ga linksaf, richting het gemeentehuis ('Hôtel de Ville'). Ga daar rechtsaf (Rue du Pont National). Blijf deze volgen en loop Lormes uit via een lange, rechte weg (de D944, richting Château-Chinon). Iets vóór L'Étang du Goulot: ga linksaf, richting de camping.

Étang du Goulot. Het meer is, zoals veel meren in de Morvan, aangelegd in verband met de houtvlotterij. (Zie p.14.) Het meer voedt het riviertje de Auxois, dat uitkomt in de Yonne. Je kunt zwemmen in het meer. Erom heen zijn picknickplekken.

Tacot du Morvan. Tot de 20de eeuw gingen de spoorlijnen niet verder dan de randen van de Morvan. Tussen 1901 en 1908 werd een smalspoorbaan ('Tacot') aangelegd door de noordelijke Morvan, van Corbigny via Lormes naar Saulieu, voor het vervoer van passagiers en goederen.

Door toenemende concurrentie van het vervoer via een steeds beter wegennet, werd de spoorlijn in 1939 gesloten. Het voormalige station van Lormes huisvest nu de receptie en het restaurant van de camping.

Markering: de lokale wandelroute Lormes - Brassy is geel (soms: oranje-bruin) gemarkeerd. De markering is meestal langere tijd geleden aangebracht en niet altijd even frequent. Met de onderstaande toelichting en de kaartjes is de route echter goed te vinden. De **[hoofdletters]** in de toelichting verwijzen naar de betreffende plaatsen op de kaartjes.

[C] Camping van Lormes: volg het asfaltweggetje langs de camping (rechts). Ga aan het eind rechtsaf, een onverharde weg in.

[D] Bij een stenen muurtje: ga rechtsaf, naar beneden, en steek even later een stroompje over via een stenen bruggetje. Dan weer omhoog. Kort daarna komt het pad uit op een breder weggetje. Volg dat naar links.



Bij een meertje (l'Étang du Moulin) en enkele huizen: ga rechtsaf. (Aan de zijkant van het huis links is het schoepenrad van de molen ('moulin') nog te zien.) Iets verderop: houd links aan.

[E] Ga links omhoog, langs de kam van de heuvel, een flinke klim. Kort nadat het weggetje weer iets daalt, op een splitsing: negeer het weggetje van links en ga rechtdoor.

[F] Je komt uit op een bredere, onverharde weg: volg die dalende weg naar rechts. Negeer het eerste weggetje naar rechts (steile afdaling). Na 100 m, op een splitsing: neem de onverharde weg naar rechts. Blijf deze volgen, de weg daalt af. (Slechts enkele gele markeringen, ook markeringen van een VTT-route. Onderweg mooie uitzichten naar rechts.)



Bij het gehucht **Les Gaux**: ga linksaf, meteen na het eerste huis links. Bij een kruising bij telefoonpalen en een 'Station Sismique': ga rechtdoor en daal verder af.

[G] Houd rechts aan. Net voorbij het beekje: ga rechts omhoog. Let op: volg het holle weggetje.

Op een splitsing bij een bordje 'attention chiens BREBIS': ga scherp linksaf, omhoog. Kort daarna, aan het eind van het weiland (rechts): **[3]** ga scherp rechtsaf.

Even verderop: ga opnieuw rechtsaf. (Hetzelfde weiland is nog steeds rechts; opnieuw een markering voor VTT-routes.) Daal verder af, naar de D17. Steek deze over (pas op!) en ga aan de andere kant verder.

[H] Waterscheiding. Na zo'n 50 meter loop je onderlangs de dijk van de Étang de l'Ormée. Op onze route is dit het laatste meer in het stroomgebied van de Yonne. Het volgende meer, l'Étang des Vernois, is in het stroomgebied van de Cure.

Iets verderop, bij een geel bordje 'Gâcogne – alt. 500 m': ga rechtdoor. (De VTT-route gaat hier rechtsaf.) Steek opnieuw de D17 over. Ga aan de andere kant verder en houd rechts aan. Op de eerstvolgende splitsing, bij een bord: "Brassy-Les-Vernois": houd rechts aan, de weg daalt. Kort daarna: negeer een pad naar rechts. Na ca 300 m, dalend: loop links langs het Étang des Vernois, en ga daarna in dezelfde richting verder, stijgend. Blijf dit pad volgen, af en toe een gele en/of oranje markering, naar **Rivières**.

Loop door het gehucht en draai dan schuin rechtsaf, een half verharde weg in. (Rechts staat een bordje 'Verboden voor auto's en motoren'.)

[I] Bij het 2de soortgelijke bordje: ga rechtdoor, de weg stijgt eerst nog iets, daalt daarna. Bij de volgende splitsing: daal niet verder af,

maar neem het weggetje naar links, omhoog. Houd deze richting aan tot L'Huis-du-Bout. (Onderweg, na een flinke afdaling, bij het bruggetje over het riviertje La Chalaux, is een picknickplaats. Daarna loop je weer omhoog.)

Bij de weg aangekomen: ga rechtsaf, en loop **Brassy** binnen. (Of ga linksaf voor de camping.) Na 250 m: aankomst op de D171 (niet als zodanig aangegeven). Ga hier rechtsaf en daal verder af naar het centrum van het dorp (winkels, hotel, enz.), of ga linksaf, omhoog om de route te vervolgen. Op de kruising met de D6: steek rechtdoor over (iets naar rechts), een verharde weg in en volg verder de markeringen (zie hierna).

Brassy - Mazignien Coutolles [4] - (vlakbij) Chastellux (24 km)

Markering: van Brassy naar de aansluiting op de GR13 (punt [L] op het betreffende kaartje) volgen we twee, samenvallende routes:

- de Tour du Morvan, die geel-rood is gemarkeerd, en
- de Chemins Pèlerins, gemarkeerd door bordjes, zoals hiernaast.

Onderweg vullen de beide markeringen elkaar aan.

Vanaf punt [L] volgen we de GR13, die rood-wit is gemarkeerd. Deze markeringen zijn in feite voldoende om, zelfs zonder de kaartjes, je weg te vinden.



Daarom vind je hierna slechts een enkele opmerking over de route, aangegeven met een **[hoofdletter]**, die verwijst naar de plaats op het betreffende kaartje. (Bij andere **[hoofdletters]** vind je achtergrondinformatie over een plek.)

Let op: zeker tot punt [L] gaat de route door grote stukken bos. Als er in die bossen wordt gekapt verdwijnen soms ook de markeringen.

Lacs de Chaumeçon et du Crescent. In 1910 wordt Parijs overspoeld door grote overstromingen. Daarop wordt besloten om grote dammen te bouwen in de Seine en alle zijrivieren. Deze dammen moeten niet alleen nieuwe overstromingen voorkomen, maar ook zorgen voor een minimale waterstand van de Seine in de zomer, voor drinkwater voor Parijs, en voor de productie van elektriciteit. Het Lac du Crescent (1929-1932, gevoed door de Chalaux en de Cure) en het Lac de Chaumeçon (1931-1933, gevoed door de Chalaux) zijn onderdeel van deze Franse 'Deltawerken'.

[J] Drop zone 'Peinture'. De Morvan is een ruig, bebost gebied. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het zodoende een goede schuilplaats voor vluchtelingen en verzetsstrijders. Tijdens de geallieerde landingen in Normandië (juni 1944) waren er zo'n 30 verzetsgroepen ('Maquis') actief. Enkele daarvan werden ondersteund door de SAS (Special Air Service), een speciale eenheid van het Britse leger. Samen zouden zij het gebied bevrijden, maar de tol was hoog. Ook voor de burgerbevolking, die leed onder Duitse vergeldingsmaatregelen.

Vlakbij Mazigny was een zone (codenaam 'Peinture') waar regelmatig wapens en voorraden werden gedropt, voor de Maquis Camille en de SAS. Op 18 juli 1944 ging het mis: twee vliegtuigen botsten op elkaar. De 15 bemanningsleden kwamen om. Ruim 500 m van onze route is een klein monument. [J] Op een splitsing met het bord 'Maquis Camille' (dat niet verwijst naar het monument): ga rechtdoor, via de D 210 (niet als zodanig aangegeven). Het monument staat aan de linkerkant van de weg.

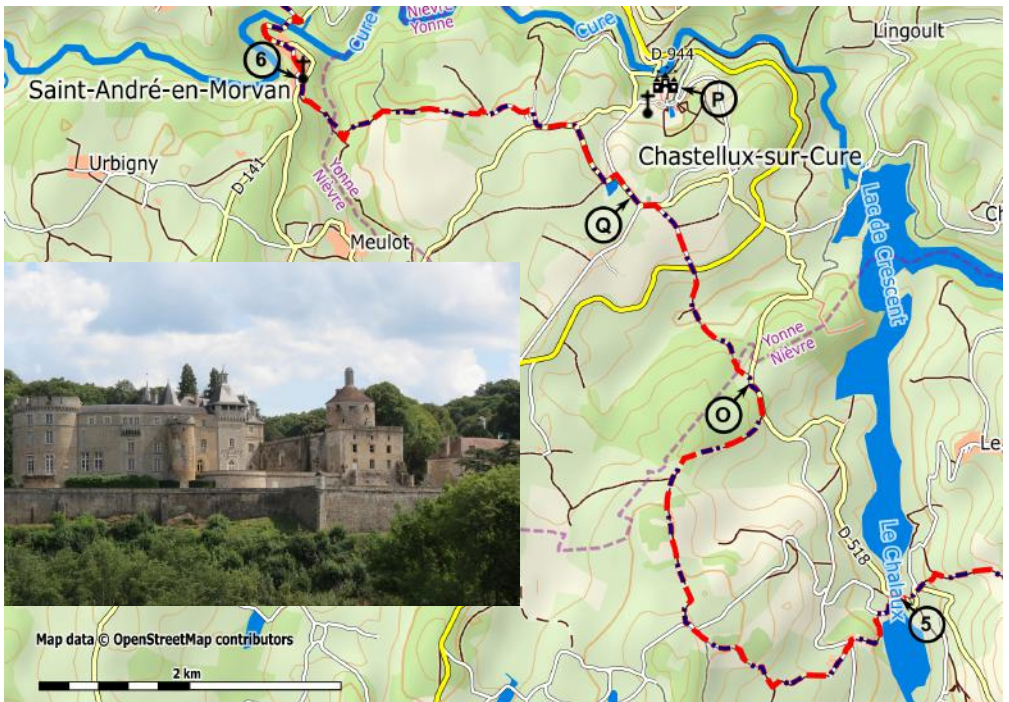


[K] Tombeau du roi Viking. Zo'n 1100 jaar eerder zou hier in de buurt een andere slag zijn gevoerd, tegen de Noormannen, die via de Yonne, de Cure en andere rivieren hun rooftochten ondernamen. De Noormannen werden verslagen en één van hun hoofdmannen zou zijn begraven bij een bijzondere rotsformatie, die nu nog wel 'Le tombeau du roi Viking' (het graf van de Viking koning) wordt genoemd. (Veel later diende deze plek als steengroeve. Er ligt nu nog een bewerkte, maar gebroken, stenen plaat.)

Zijn het deze rooftochten geweest die uiteindelijk hebben geleid tot het besluit om de abdij van Saint-Père te verplaatsen naar een veiliger plek, die nu 'Vézelay' heet?

Je vindt de Tombeau **[K]** iets links van de scherpe bocht waar je de brede bosweg verlaat, om via een veel smaller pad steil af te dalen naar La Chaume-aux-Renards **[L]**.

[L] Samenkomst met de GR13, de Chemin d'Assise, en de verbindingroute tussen Vézelay en Le Puy-en-Velay, vlakbij de gîte La Chaume-aux-Renards.



Markering: volg vanaf hier de rood-witte markering van de GR13.

[M] Samenkomst met de Chemin des Abbayes (pelgrimsweg).

[N] Marigny-l'Église

Markering: vlak voor de kerk splitsen zich de Chemins Pèlerins en de GR13 om kort daarna weer bij elkaar te komen. Vervolg naar de Pont de Queuzon, over het meer van Crescent [5], en dan verder.

[O] Markering: hier gaat de GR13 naar links, terwijl (een oostelijke variant van) de Chemins Pèlerins rechts aanhoudt. Volg de rood-witte markering van de GR13.

[P] Afslag naar het kasteel van Chastellux.

Château de Chastellux. Het kasteel (11de eeuw) is gebouwd op de linkerflank van de vallei van de Cure, aan een oude Romeinse weg. Het is te bezichtigen. De rondleidingen worden gegeven door de eigenaar of een ander lid van de familie die het kasteel al meer dan 1000 jaar in bezit heeft.

Naar het kasteel (heen én terug: 3 km, hoogteverschil: 75 m): Ga rechtsaf. (Je verlaat dus de GR 654, die linksaf gaat, naar [Q].) Na 50: volg het bordje 'château' (kasteel).

Terug via dezelfde weg.

[Q] Hier staat een monument voor de gevallen. Er tegenover staat een bordje 'Gîte d'étape, 500 m'.

(Vlakbij) Chastellux – camping Saint-Père (25 km)

Markering: blijf de rood-witte markering van de GR13 volgen tot Pierre-Perthuis. Daarna volgen we de Pelgrimsweg van Vézelay (variant via Nevers), naar de camping van Saint-Père. Omdat we de Pelgrimsweg in omgekeerde richting volgen, kunnen we geen gebruik maken van de markering. (Anders dan bij GR's, die wel in twee richtingen zijn gemarkeerd.) Met een enkele toelichting en de kaartjes is de route echter makkelijk te vinden.

[R] Abbaye Saint-Martin. Aan de overkant van de Cure, in een lus van het riviertje, stond vroeger de Benedictijnse abdij Saint Martin (10de of 12de eeuw). Vanaf het bruggetje over de Cure zie je een ronde toren. Dit is een van de weinige restanten van de abdij.

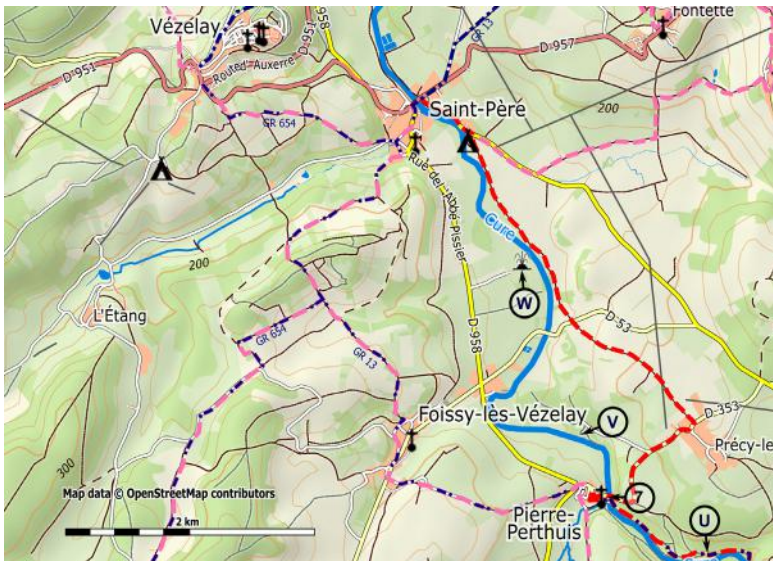
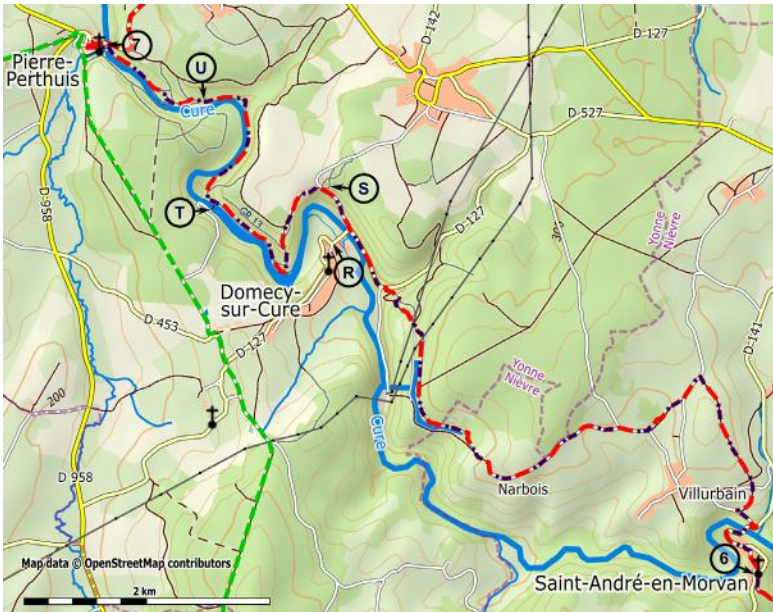
[S] Notre Dame de La Lumière. Het beeld van Onze Lieve Vrouw van het Licht (1951), op een uitzichtpunt boven de Cure, symboliseert een nieuwe tijd. Vervoerde het riviertje ooit brandhout voor Parijs, nu produceert het elektriciteit. 'Notre Dame' is daarvan de patroonheilige, én van de industrie en de bioscopen. Naar het beeld (heen én terug: 200 m, hoogteverschil: 30 m): zo'n 400 m na het bruggetje over de Cure [R], bij een Croix de Mission (1847), gaat de GR linksaf, een onverhard weggetje in. Er tegenover gaat een pad omhoog naar de Notre Dame (het begin is gemarkeerd door een rood-wit kruis).
Alternatief: een uitzichtpunt aan de GR, kort na de genoemde afslag.

[T] Barrage de Malassis. Deze stuwdam is gebouwd in dezelfde periode als de dammen van de Lacs de Chaumecon et du Crescent (zie p. 30.) Het is de kleinste dam in dit gebied.

[U] Moulin de Gingon. Zo'n 1,8 km na de stuwdam van Malassis passeer je de restanten van een molen. Al in de twaalfde eeuw wordt een molen op deze plek vermeld.

Ca 1 km na de Moulin de Gingon: passeer een stenen bruggetje (1770) over de Cure. (Rechts zie je de nieuwe, grote brug (1874) over de Cure, waar je straks overheen loopt.)
Meteen daarna: volg een smal, steil pad rechts omhoog, naar de D353 [7]. Daar aangekomen zie je links een groot huis met twee ronde torens, en het dorpje **Pierre-Perthuis**.





Château de Pierre-Perthuis. In feite ben je juist het voormalige kasteel binnengelopen. (Vlak vóór het genoemde huis stond de zuidelijke kasteelmuur.)

Het kasteel (10de eeuw) was gebouwd op de rand van een kloof van de Cure. Het is zestien keer belegerd en werd uiteindelijk, tijdens de Hugenotenoorlogen (eind 16de eeuw), grotendeels verwoest. De D353 loopt er nu dwars doorheen. Als je die even naar links volgt zie je, aan weerszijden van de weg, de resten van de

kasteelpoort. (En een hoofdgebouw.) Het dorpskerkje was oorspronkelijk de kapel van het kasteel. Het huis met de ronde torens is kort na de verwoesting van het kasteel gebouwd, met stenen uit de puinhopen.

[7] Verlaat de GR13 en volg de D353 naar rechts (en blijf deze volgen tot kort na het dorpje Précy le Moul.) Iets verderop: passeer de grote brug over de Cure (*uitzichtpunt, rechts beneden zie je het bruggetje waar je zojuist overheen kwam*). Ca 200 m verder komt van rechts een lokale wandelroute uit op onze route.



Markering: volg de gele markering van deze lokale route tot de camping van Saint-Père.

[V] *La Roche Percée* is een rotsformatie in de vorm van een boog, ca 20 m boven de Cure. De afslag naar 'La Roche Percée' is ca 700 m na de grote brug van Pierre-Perthuis en wordt met twee borden aangegeven. Dan is het nog ca 600 m (picknickplaats). Terug via dezelfde weg.

In **Précy le Moul**, op een splitsing (in het midden: bomen en een bankje): blijf de D353 nog even volgen, richting Avallon. Na ruim 50 m: ga links een onverharde zijweg in en blijf deze volgen, door de velden. De weg daalt vrijwel steeds af, naar de D53, ca 1,4 km verderop. (*Onderweg: mooie vergezichten naar Saint-Père en Vézelay.*) Steek de D53 over en ga rechtdoor verder, weer via een onverharde weg. (*Links, min of meer dichtbij: het riviertje de Cure.*) Na ca 1,8 km: aankomst bij de camping van Saint-Père, vlakbij de D36.

[W] **Fontaines Salées.** *Aan de overkant van de Cure bevinden zich de 'Fontaines Salées'. De naam komt van de zoutwater bronnen die al vanaf 2300 v.Chr werden afgetapt, onder meer voor de productie van zout. In de 1ste en 2de eeuw n.Chr werd bij de bronnen een Gallo-Romeins heiligdom gebouwd, met baden en andere gebouwen. Vanaf 2017 is er een archeologisch museum. Op het terrein zijn resten van de vroegere bebouwing te zien. Het museum is alleen te bereiken via de D 958, van Vézelay naar Pierre-Perthuis. Steek daarvoor de Cure over via de hiervoor genoemde D 53 of via de brug in Saint-Père. ◀*